

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput III. a Deodatus Papa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

arbitrii sui temeritate, & quod est gravius, dicit in cupiditate, Presbyteris quibuslibet absque consensu Episcoporum Ecclesias dant, vel auferunt: unde oportet, ut canonice regulâ servata, nullus absque consensu Episcopi cuiuslibet Presbytero Ecclesiam det, quam si justè a deo prius fuerit, bancis culpâ gravi, & coram Episcopo canonice severitate amittat. Concil. Mogunt. cap. 30. Ut nullus omnino munera exigat à Presbyteris propter commendationem Ecclesie. Rothomag. cap. 5. ibi Sancitum est, atque omnimodis prohibitum, ut si quis Presbyter inventus fuerit alicui clero, aut laico manera dare, aut de-

disse, aut aliquam pecuniam tribuere, ut alterius Presbyteri Ecclesiam usurpiat, aut Ecclesiam vacans tempore redimat, pro hac cupiditate, seu rapina, seu presumptio turpis lucri gratia, dejectatur à Clero, & alienus existat à Clero. De qua corruptela accipiendi sunt PP. in praesenti, dum ajunt, virtutem hoc latè diffusum summo studio emendandum esse, & ita reperitis legibus hujusmodi abusum improbarunt, damnaruntque. Commentarium hunc textus dabimus infra in cap. 13.

b. *Consensu Episcopi*] Juxta tradita supra in cap. 4. de jure patron.

C A P U T III.

a. Deodatus Papa.

SIDominus, & Magister omnium, qui sine peccato fuit, accusandi licentiam b. uniderit, quanto magis unius assertione convincendus est, qui simoniae labo dignoscitur esse pollutus: non igitur & in tali negotio quilibet catholicus est respondeundus, sed ut veritatem asserat, ad pellendam simoniacam rabiem magnis precibus exorandus est.

N O T A E.

1. a. **D**eodatus.] Ita etiam legitur in prima collectione sub hoc titulo. cap. 3. Glossa marginalis legit *Adeodatus*; in nullius tamen epistoli se repertus textus hic; nam Adeodatus Monachus D. Benedicti electus Summus Pontifex die 9. Aprilis anno 669. unam tantum epistolam pro privilegiis Abbatiae S. Martini Turonensis scripsit, quam referunt Baronius tom. 8. d. anno 669. Binius tom. 4. Concil. pag. 812. in quibus epistolis jam excusis non extant verba hujus textus: quare existimabam textum hunc, & textus in cap. sequenti, & in cap. tanta, hoc titulo, transcriptos fuisse ex Decreto, quod ex diversis canonibus, & SS. PP. sententiis editis Cardinalis Deuidedit tituli Apostolorum in Eudogia: in quo librum contra invasores, & simoniacos compilavit, ut referunt Baronius tom. 1. anno 187. Antonius Aug. tom. 2. epitom. juris Pont. tract. de collectoribus canonum. Unde credo ex eo decreto Cardinalis Deuidedit transcriptum fuisse textum hunc; & cum ipso decreto careamus, cognosci nequit, ex quo Concilio, aut Ecclesia Patre verba haec compilasset ipse Cardinialis.

2. b. *Uni dederit.*] *Uni dedit* legit Antonius Aug. quod contigit dum Dominus dixit ad Iudeos: *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Et dum post a lapam patientissime acceptam dixit: *Si male loquuntur super me, testimonium perhibe de malo*, ut referatur cap. 15. Matthaei, cap. 18. Ioannis, vers. 18. quo argumento ad idem probandum usus fuit Gratianus in cap. nos. §. ecce 2. q. 7.

C O M M E N T A R I U M.

3. CUm quæsum est à Romano Pontifice, an quilibet Catholicus admittendus esset ad ac-

cusationem simoniaci, respondit, quemlibet admittendum esse. Cujus responsi ratio provenit ex gravitate hujus delicti, ob ejus enim atrocitatem non proceditur in ejus punitione, juxta juris ordinem in aliis delictis servatum; quia in hoc proceditur ad instar publici delicti, & læse maiestatis, ex constitutione Leonis, & Anthemii in l. si quemadmodum, Cod. de Episc. & cler. cap. san. 25. quas. 5. Facit textus in cap. per tuas, hoc titulus. Unde cum ex legibus civilibus in ordinario crimine perseguendo servi adversus Dominum non audiuntur, nec ut accusatores, nec ut testes, l. 20. l. ult. C. de his qui accusare, l. 3. 8. & 12. ff. de testibus; tamen quia in crimen læse maiestatis ad accusandum & testificandum contra Dominos admittuntur, d. l. 20. l. 2 ff. ad leg. In l. majest. etiam in crimen simoniae detegendo admittuntur, cap. tanta, hoc titulus. Carnotensis epist. 27. ubi de simoniaci agens ait: *Ad insimulationem talium metu infames personæ admittuntur.* Similiter licet mulieres, & infames ab accusatione arecantur, l. 4. & 8. ff. de accusat. l. 1. l. 15. C. qui accusare; tamen quia in crimen læse maiestatis admittuntur, l. 7. §. 1. l. 8 ff. ad leg. In l. majest. l. 4. C. eod. etiam in crimen simoniae admittuntur, d. cap. tanta, cap. si Dominus, cap. licet Heli, hoc tit. probat Hallier. de scris elect. sect. 7. cap. 1. §. 4. fol. 27. & ita rectè in praesenti docetur, quemlibet Catholicum admitti ad detegendum simoniae crimen. Judæi autem, & heretici non admittuntur nisi simonia habeat adjunctam heresim; ita quod simoniacus crederet cum pertinacia spiritualia, aut spiritualibus annexa posse comparari, aut pretio acquiriri; nam tunc etiam quicatholicum non sunt, admittuntur ut accusatores, velut testes, argumento capituli contra, de hereticis in 6. docet Binsfilius in presenti, num. 2.

C A P U T IV.

a. Gregorius Max. b. *Præsumptori Ecclesiæ Salonit.*

Quotiens contra ecclesiasticam quid gestum dicitur disciplinam, ne nos ante Deum culpa ex dissimulatione redarguat; irquisitum hoc relinquere non audemus. Pervenit itaque ad nos, quod per simoniacam heresim fueris ordinatus; sed & alia de te multa hinc dicta sunt, de quibus unum quam maximè fuit, propter quod necesse